

Lakeuden Ursa ry.

TOIMINTASUUNNITELMA

VUODELLE 2008

22. toimintavuosi

Lakeuden Ursa ry.

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2008

Kiitos kaikille jäsenille, että he ovat jaksaneet vaikeissa olosuhteissa pysyä mukana tukemassa yhdistyksemme niukkaa rahoitusta, joka on pääasiassa jäsenmaksutulojen varassa. Uusia ja erityisesti nuoria harrastajia kaivattaisiin mukaan, sillä se toisi tervetullutta piristystä ja uusia näkemyksiä toimintaamme. Parasta toimintapolitiikkaa on yleisen tietämystason lisääminen Etelä-Pohjanmaalla nykyaikaan kuuluvan tähtitieteen alalla. Tämä koskee erityisesti alueemme kehityksestä vastaavia päättäjiä.

1 Säännöllinen toiminta

1. Jäsenillat

Jäseniltoja pidetään säännöllisesti pimeään vuoden aikaan, syyskaudella elo-marraskuussa ja kevätkaudella tammi-toukokuussa. Kesällä jäseniltoja pidetään satunnaisemmin. Jäsenilloissa paikkakuntamme ja lähiseudun tähtiharrastajilla ja yhdistyksen jäsenistöllä on mahdollisuus tutustua toisiinsa. Tutustumisen ohella keskustellaan ajankohtaisista teemoista ja toiminnan kehittämistä, tuodaan esille uusia toiminta-ideoita sekä opastetaan uusia ihmisiä tähtiharrastuksen pariin. Aloittelijoille annetaan opastusta kaukoputken käytössä ja havaintojen teossa.

Jäseniltojen yhteydessä pidetään mahdollisuuksien mukaan tähtitieteeseen liittyviä esitelmiä, katsotaan tähtitieteellisiä videoita, tutustutaan tähtikarttaohjelmiin sekä yhdistyksen käytössä olevaan tähtitieteen kirjallisuuteen, aikakauslehtiin, dioihin ja havaintovälineisiin. Jäsenillä pyritään myös tarjoamaan kahvia ja jotain pientä naposteltavaa. Jäsenillat pidetään Sahannevan observatoriolla, lähellä Honkakylää.

2. Havaintoillat

Yhdistyksen jäsenille tarkoitettuja havaintoiltoja pyritään pitämään erityisesti pimeään vuoden aikaan säännöllisesti ensisijaisesti Tähtisuon observatoriolla Honkakylän Sahannevalla. Havaintoiltaa voidaan viettää myös muussa erikseen sovitussa paikassa sään salliessa. Havaintoiltoja pyritään järjestämään myös silloin kun yhdistyksen jäsenet niitä haluavat. Havaintoilloissa yhdistyksen jäsenet kokoontuvat tekemään havaintoja erilaisista tähtitaivaan kohteista pääasiassa omilla havaintovälineillään joko oman tai yhteisen havaintosuunnitelman mukaan. Luonnollisesti myös yhdistyksen havaintokalusto on jäsenien käytössä. Havaintoillat ovat myös erinomaisia tilaisuuksia vertailla, miten eri kohteet näkyvät erilaisilla kaukoputkilla.

Viikonloppuisin (pe - su) observatorion pääinstrumentti on varattu ensisijaisesti Lakeuden Ursan havaintoryhmän tutkimus- ja projektikäyttöön. Observatorion muut havaintovälineet ovat tällöin kuitenkin vapaasti käytettävissä muuhun havaitsemiseen.

3. Tähtinäytökset

Jäsenistön havaintoiltojen lisäksi järjestetään kaikille avoimia yleisönäytöksiä sekä kerhoiltojen yhteydessä että yleisönäytöskaudella (loka-marraskuu ja tammikuun puoliväli-maaliskuu) joka toinen keskiviikko. Osa näytöksistä voidaan järjestää myös maakunnassa liikuteltavalla kalustolla, ja tuoda näin yhdistyksen toimintaa esille. Yleisönäytösten lisäksi pi-

detään tilausnäytöksiä erilaisille ryhmille normaalin taksan mukaan. Tilausnäytöksistä peritään korvaus, joka on 50 € koululuokalta (tai 70 € kaksi luokkaa samana iltana) ryhmäkoon ollessa 15 (ylittäviltä henkilöiltä peritään 2 € / hlö), aikuisryhmiltä 100 € ja yritysryhmiltä 280 € ryhmäkoon ollessa 15 henkilöä (ryhmäkoon ylittäviltä henkilöiltä peritään 5 € / henkilö). Toimintaamme tukeneiden kuntien koululuokille annetaan 20 %:n alennus maksusta.

4. Valosaaste-ilta

Lakeuden Ursa pyrkii tuomaan esiin valosaasteen haittavaikutuksia viettämällä syyskaudella yhtä kerhoilloista erityisenä *Valosaaste-iltana*. Valosaaste-ilta on periaatteessa tähtiharrastuspäivän kaltainen tapahtuma avoimine ovineen ja mediatapahtumineen ja se voidaan toteuttaa jäsenillan yhteydessä. Tapahtumaa tullaan edelleen kehittämään tulevina vuosina, ja jatkossa sitä voisi ehkä viettää vähintäänkin maakunnallisena tähtiharrastustapahtumana haastamalla lähialueen muut tähtiharrastusyhdistyksen mukaan valosaaste-illan viettoon.

5. Harrastusjaostot

Yhdistyksen toimintaa pyritään kehittämään harrastusjaostoilla, joiden kautta voidaan parhaiten hyödyntää yhdistyksen jäsenten erikoisosaaminen. Havaintoryhmä on toiminut vuoden 2005 alusta, ja sen tarkoituksena on keskittyä havaintojen tekemiseen, niiden keräämiseen ja raportoimiseen sekä tähtikuvaukseen. Vuoden 2006 alusta perustetun laiterakennusryhmän tehtäviin kuuluvat laiterakennus ja -huolto sekä tietotekniset sovellukset.

Jaostot raportoivat toiminnastaan yhdistykselle jokaisen toimintavuoden alussa toimintaker- tomusta varten. Jaostot voivat myös kertoa toiminnastaan jäsenilloissa.

6. Luentotilaisuudet

Luentotilaisuuksia yleisölle järjestetään, jos sopivia aiheita ja luennoitsijoita on saatavilla. Näistä sovitaan yleensä tapauskohtaisesti erikseen. Eräs mahdollinen ajankohta luento- järjestämiseen voisi olla Valtakunnallinen tähtiharrastusviikko, joka ajoittuu syystasauspäivän viikolle.

7. Kurssit

Yhdistys pyrkii järjestämään ajoittain kaikille kiinnostuneille erilaisia tähtitieteeseen liittyviä kursseja. Pienimuotoisempia kursseja (kuten kaukoputken käyttöopastusta) voidaan myös järjestää jäseniltojen yhteydessä. Observatorion kaukoputkien käyttöön vaadittava kaukoputken- ja tähtitornin käyttökurssi pidetään vuosittain syyskauden alussa.

8. Retket

Yhdistys pyrkii järjestämään ajoittain kaikille jäsenille ja muille kiinnostuneille retkiä alan observatorioihin ja tutkimuslaitoksiin. Pääsääntöisesti jokainen retkelle osallistuja maksaa oman osuutensa matkakuluista kokonaan itse, joten retkelle osallistujia tarvitaan aina ”kriittinen” määrä, että retki toteutuisi. Mahdollisuuksien mukaan osa retkien kustannuksista pyritään kuitenkin saamaan avustuksina esim. Seinäjoen kaupungin nuorisotoimelta tai muilla tavoin. Lähivuosina pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan tutustumisretki joko Ursan Artjärven havaintokeskukseen tai Warkauden Kassiopejan Härkämäen observatorioon.

9. Valtakunnallinen tähtiharrastusviikko

Yhdistys osallistuu syksyisin pidettävän Valtakunnallisen tähtiharrastusviikon viettoon pitämällä observatoriolla avoimet ovet, jossa esitellään yhdistyksen toimintaa. Selkeällä säällä pidetään tähtinäytöksiä yleisölle sekä havaintoiltoja jäsenille. Tähtiharrastusviikon aikana pyritään järjestämään myös yleisöluento sekä muuta tähtiharrastustoimintaa. Näiden lisäksi annetaan yhdistyksen toiminnasta kertova lehdistötiedote eri medioille.

10. Hallinto

Hallitus käyttää yhdistyksessä ylintä päätäntävaltaa yhdistyksen yleiskokousten sille suomalla mandaatilla, ja ohjaa yhdistyksen toimintaa antamalla sille haluamansa suuntaviivat. Hallitus myös edustaa yhdistystä ja valitsee yhdistyksen toimihenkilöt. Hallitus kokoontuu tarpeen niin vaatiessa, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

11. Kokoukset

Sääntömääräiset kokoukset ovat kevätkokous kevään aikana ja syyskokous syyskauden aikana. Tämän lisäksi voidaan pitää kokouksia myös tarpeen vaatiessa. Kokouksien yhteyteen voidaan järjestää myös muuta toimintaa, kuten mm. tähtinäytöksiä.

12. Varainhankinta

Yhdistyksen tulot koostuvat pääosin jäsenmaksutuloista, joiden suuruuden päättää syyskokous. Yhdistyksemme toiminta ei kuitenkaan voi perustua pelkästään jäsenmaksutuloihin, sillä toimintamme tarkoitus on yleisen sivistystason kohottaminen ja elämysten tuottaminen kaikkien kansalaispiirien keskuudessa. Yhdistyksen perustoimintaan haetaan avustusta Seinäjoen kaupungilta mm. jäsenlehtien julkaisuun ja opintomatkojen tekemiseen. Erilaisilta rahastoilta tai säätiöiltä haetaan avustusta erilaisten projektien ja laitehankintojen toteuttamiseen. Myös jäsenet ja muut yksityishenkilöt voivat avustaa yhdistystä lahjoituksin.

13. Jäsenhankinta

Lakeuden Ursan jäseneksi liittyäkseen ei tarvitse olla tähtiharrastaja, vaan jokainen tähtitieteestä kiinnostunut henkilö voi liittyä yhdistyksen jäseneksi. Yhdistyksen jäseneksi liittymisellä ei siis ole mitään erityisiä vaatimuksia.

Jäseneksi liittyminen tapahtuu joko vapaamuotoisella ilmoituksella sähköpostitse, puhelimitse tai kirjeellä tai jäsenilmoittautumislomakkeella kotisivujen kautta. Jäseneksi voi liittyä myös jäsenilloissa tai muissa yhdistyksen järjestämässä tilaisuuksissa.

Jokainen jäsen pyrkii edesauttamaan uusien jäsenten hankkimisessa kertomalla yhdistyksen toiminnasta avoimesti. Yhdistyksen toimintaa pyritään tuomaan esille mm. Etelä-Pohjanmaa ja Ilkka-lehdissä vuosittain muutamalla harrastuksesta kertovalla artikkelilla, laittamalla yhdistyksen ilmoituksia julkisissa tiloissa oleville ilmoitustauluille ja osallistumalla erilaisiin yleisötapahtumiin sekä osallistumalla syksyllä Tähtiharrastusviikon viettoon. Jäseniä kannustetaan liittymään myös valtakunnallisen Ursan jäseniksi.

14. Tiedotustoiminta

Tavoitteena on, että tulevana vuotena voitaisiin jäsenlehdestä julkaista kaksi numeroa. Mahdollisuuksien mukaan ainakin toisen lehden kansi pyritään julkaisemaan nelivärisenä.

Tiedot kokouksista ja muusta toiminnasta julkaistaan ensisijaisesti yhdistyksen kotisivuilla tai sähköpostilistalla. Myös paikallislehtiä (tärkeimpänä Ilkka -lehden kalenteri sekä Etelä-Pohjanmaa -lehden seuratoimintapalsta) voidaan käyttää toiminnasta ilmoitteluun.

Lakeuden Ursan toiminnasta tiedotetaan myös Internetissä yhdistyksen kotisivuilla, jotka löytyvät osoitteesta: <http://www.lakeudenursa.fi> sekä sähköisellä postituslistalla **sjursa-l@ursa.fi**.

Listalle pääsee mukaan lähettämällä osoitteeseen **majordomo@ursa.fi** viestin, jonka varsinaisessa tekstiosassa on teksti ”SUBSCRIBE sjursa-l” ja vastaamalla saapuvaan varmistusviestiin ohjeiden mukaan.

Itse listalle tarkoitetut viestit tulisi lähettää osoitteeseen **sjursa-l@ursa.fi**. Jokaisen jäsenen, jolla on sähköpostiosoite, kannattaisi liittyä sähköpostilistalle.

Lakeuden Ursa pyrkii olemaan näkyvästi esillä myös paikallisissa tiedotusvälineissä mm. julkaisemalla lehdistötiedotteita toimintaansa liittyen, antamalla tietoa taivaalla näkyvistä erilaisista ilmiöistä jne.

15. Välitystoiminta

Lakeuden Ursa välittää tarvittaessa jäsenilleen edullisina yhteistilauksina lähinnä Tähtitieteellisen yhdistyksen Ursan kustantamia kirjoja ja lehtiä. Yhdistyksen jäsenet saavat kirjat Ursan jäsenhinnoilla riippumatta siitä, ovatko he valtakunnallisen Ursan jäseniä.

Kirjatilauksista pyritään tekemään etukäteen nimilista, jonka jälkeen tehdään tilaus. Näin pyritään välttämään ylimääräisten kappaleiden tilaaminen. Tilaukset ovat noudettavissa tähtitornilta jäseniltojen tai muiden tapahtumien yhteydessä. Postitse kirjoja toimitetaan ainoastaan poikkeustapauksissa (tällöin lähetykseen kuitenkin lisätään posti- ja muut toimituskulut).

16. Kirjasto- ja lainaustoiminta

Yhdistyksemme omistuksessa on laaja kirjasto alan julkaisuja ja lehtiä. Lainaamme yhdistyksen jäsenille niitä sopimuksen mukaan. Halukkaat voivat ilmoittaa asiasta yhdistyksen hallituksen jäsenille. Luonnollisesti kirjasto on käytettävissä myös kerho- ja kokousiltoina. Tarvitavat käynnit observatoriolla sijaitsevaan kirjastoomme tulee sopia hallituksen jäsenien kanssa, joilla on käytössä avaimet.

2 Projektiluonteinen toiminta

1. Havainto- ja kuvausvälineistön kehittäminen

Lakeuden Ursalle hankittiin kevättälvella 2006 Meade Instruments Corporationin valmistama 14-tuumainen Meade LX200GPS Schmidt-Cassegrain -teleskooppi Jenny ja Antti Wihurin rahaston lokakuussa 2005 myöntämällä apurahalla.

Vuoden 2008 aikana pyritään kalustoa kehittämään edelleen mm. ED-tyyppisen linssiputken (tai useamman) hankinnalla. Lisäkaluston hankinta vastaavasti lisää myös jalustaan kohdistuvaa painoa, joten vuonna 2008 anotaan apurahaa *Paramount ME*, *Astro-Physics 1200GTO* tai vastaavan jalustan hankintaan, jonka päälle voi latio tavaraa lähemmäs 100 kg.

Yksi mahdollisuus on myös tällaisen jalustan suunnittelu ja toteutus tilaustyönä kotimaisin voimin, mikäli sopiva yhteistyökumppani (ja rahoittaja) löytyy.

2. Mars-projekti

Mars on havaintokaudella 2007–2008 hyvin näkyvässä, sillä se on oppositiossa jouluaattona 2007. Opposition aikaan Mars nousee Auringon laskiessa ja näkyy tuolloin läpi koko yön.

Lakeuden Ursan havaintoryhmän *Mars-projektin* tarkoitus on pyrkiä havaitsemaan planeettaa sekä visuaalisesti että tähtikuvauksen keinoin.

3. Pohjanmaan tähtiharrastustapaaminen

Yhdistyksessä on viimeisen parin vuoden ajan ollut poikimassa ajatus maakunnan tähtiharrastajien kesken Ursan jaostotapaamisia muistuttavan vuosittaisen harrastustapahtuman järjestämisestä, joka on kulkenut nimellä *Pohjanmaan tähtitapaaminen* eli *Bothnia Star Party*. Ensimmäinen tapaaminen pidettiin maaliskuussa 2007, ja tapaamisia pyritään jatkamaan.

4. Osallistuminen erilaisiin yleisötapahtumiin

Yhdistys pyrkii osallistumaan sopivalla toimintaryhmällä erilaisiin maakunnan tapahtumiin esittelemällä toimintaansa ja pitämällä tähti- tai aurinkonäytöksiä niiden yhteydessä. Tällaisia tapahtumia voisivat olla mm. joulukadun avajaiset, markkinat, messut jne.

Kesällä 2006 yhdistykselle hankittiin opetus- ja näyttelytoimintaa varten dataprojektori ja valkokangas, tussitaulu sekä mainosteline. Jatkossa näyttelytoiminnan mahdollistamiseksi pyritään saamaan apuraha näyttelysermien ja ulkoteltan hankkimiseen. Rahaa näyttelyvälineiden hankintaan voidaan anoa mm. Etelä-Pohjanmaan kulttuurirahastolta. Näyttelytoiminnan yhtenä tavoitteena on jäsenmäärän kasvattaminen ja aktiivijäsenien löytäminen.

5. Osallistuminen tähtiharrastustapahtumiin

Yhdistys pyrkii osallistumaan sopivalla toimintaryhmällä erilaisiin valtakunnallisiin tähtiharrastustapahtumiin (kuten Laitapäivät, Tähtipäivät, Cygnus-kesätapahtuma, DS-tapaaminen). Myös yksityiset jäsenet voivat edustaa yhdistystä eri tähtiharrastustapahtumissa ja esim. tehdä jonkinlaisen raportin tapahtumasta.

6. Cygnus 2010 kesäpäivät

Lakeuden Ursan lähivuosien suunnitelmissa on hakea vuonna 2010 valtakunnallisia tähtihaarastajien Cygnus kesäpäiviä järjestettäväkseen, joten mahdollisten paikkavaihtoehtojen kartoittaminen on hyvä aloittaa jo vuoden 2008 aikana. Kesäpäivien järjestäminen tulee vaatimaan jonkin verran myös rahallisia resursseja, joten siltäkin kantilta kesäpäiviin varautuminen kannattaa aloittaa ajoissa.

Tällä hetkellä ykkösvaihtoehtona on Kalajaisjärven leirikeskus Ilmajoella, mutta myös muita vastaavia vaihtoehtoja lähikunnista tutkitaan (Kurikka, Seinäjoki, Ylistaro, Nurmo). Tavoitteena on, että mahdollinen varaus *Cygnus 2010* järjestämispaikasta voitaisiin tehdä Ursan jaostotoimikunnalle viimeistään vuoden 2009 alkupuoliskolla.

7. Observatorion kehittäminen

Vuonna 2008 Sahannevan observatoriolla pyritään suorittamaan piha-alueiden siistimistä ja maisemointitöitä, mm. pysäköintipaikan ja tornin välissä oleva valosuojavalli muotoillaan jossain vaiheessa ja ylimääräiset turpeet tasoitetaan tai voidaan jopa myydä. Tarkoituksen toteuttamista varten pidetään keväällä ja syksyllä talkoita.

Polttopuita varten valmistui syksyllä 2007 puuvaja, ja vuoden 2008 aikana pyritään saamaan tontille laavu tai grillikota yhteistyössä Seinäjoen liikuntatoimiston kanssa osana ulkoilureittiyhteistyötä.

Observatorion kehittäminen jatkuu myös pienemmän tähtitornin suunnittelulla ja mahdollisuuksien mukaan myös toteuttamisella. Pikkutornille on jo pyramidimallinen kupoli valmiina tontilla, ja tornin on tarkoitus toimia observatorion aputähtitornina.

